



Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att.: Flemming Frandsen
Njalsgade 72A
2300 København S
(Sendt pr. mail: flf@star.dk; star@star.dk)

KL's bemærkninger til udkast til lovforslag om jobrettet integrationsprogram

Kursen er rigtig, men for mange proceskrav

KL er helt enig i regeringens ambitioner om, at flere flygtninge og familiesammenførte skal have et arbejde, og at vejen til arbejdsmarkedet går gennem virksomhedsrettede tilbud. KL kan også bakke op om regeringens ønske om et øget fokus på, at flygtninge og familiesammenførte hurtigere skal have afklaret deres kompetencer og erhvervs erfaring. Det ligger helt i tråd med den fælles forståelse fra den 8. januar 2015 mellem regeringen og KL om integration.

Desværre forsvinder de gode hensigter i en forøgelse af bureaukratiet i form af nye regler og proceskrav. Det er u hensigtsmæssigt og kan være en barriere for integrationen.

Lovforslaget lægger også op til, at store dele af integrationsprogrammet skal harmoniseres med den generelle beskæftigelsesindsats. Men en betydelig del af integrationslovens målgruppe vil imidlertid have behov for en mere individuelt tilrettelagt indsats, end der lægges op til i den generelle indsats for kontanthjælpsmodtagere.

At gå fra to til tre planer er ikke regelforenkling

Det fremgår af lovforslaget, at integrationskontrakten afskaffes og erstattes af "Min Plan" på Jobnet, samtidig med at den mere helhedsorienterede integrationsplan bibeholdes i dens nuværende form. Som noget nyt indføres der bestemmelser om, at flygtninge og familiesammenførte, der efter et år vurderes som aktivitetsparate, skal have lavet en rehabiliteringsplan, som skal behandles i rehabiliteringsteamet.

KL mener, at det er helt unødvendigt bureaukratisk, at kommunerne nu skal arbejde med hele tre forskellige planer. Siden indgåelsen af aftale om

Den 10. april 2015

Sags ID: SAG-2015-01833
Dok.ID: 2004446

SGL@kl.dk
Direkte 3370 3149
Mobil 6130 0477

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1/7

kommunernes økonomi for 2015 har der været enighed mellem regeringen og KL om, at integrationskontrakten og integrationsplanen skulle smeltes sammen til én plan. Resultatet er nu, at der i stedet for én plan vil være tre planer.

Indførelse af "Min Plan" skaber nye problemer

Indførelsen af "Min Plan" for flygtninge og familiesammenførte aktualiserer en eksisterende problematik omkring oprettelse af NemID. Mange flygtninge har ikke den påkrævede billedlegitimation i form af et opholdskort, som muliggør bestilling af NemID fra dag ét. Dette er nødvendigt, hvis flygtninge og familiesammenførte skal i gang med deres integrationsprogram med det samme. KL opfordrer til, at de involverede statslige myndigheder smidiggør udstedelsen af opholdskort.

I forbindelse med indførelsen af "Min Plan" pålægges borgeren at indgå i et "digitalt samarbejde" med kommunen omkring sit integrationsforløb. Samtidig vil en del af de nyankomne udlændige være i målgruppen for personer, der kan fritages for digital post fx pga. sproglige vanskeligheder. KL ønsker i den forbindelse en mulighed for, at kommunerne kan fritage borgere for at skulle tilgå "Min Plan" elektronisk.

Integrationskontrakten rummer en række oplysninger af særlig integrationsrelevant karakter, fx bestemmelser vedr. tidsbegrænset opholdstilladelse, indfødsret og sikkerhedsstillelse. Det fremgår ikke af lovforslaget om disse oplysninger fremover vil fremgå af "Min Plan".

Forslaget om rehabiliteringsteams er ikke en god løsning

Aktivitetsparate flygtninge og familiesammenførte skal efter et år i integrationsprogrammet have deres sag behandlet i rehabiliteringsteamet. Det er meget ressourcetungt at involvere rehabiliteringsteamet, og gevinsten står ikke mål med investeringen og vil blot medføre flere snitflader og nye fagpersoner ind over sagerne.

KL foreslår, at man i stedet for de foreslåede bestemmelser om rehabiliteringsteamet benytter de bestemmelser, som fremgår af integrationslovens kapitel 3a om den tværgående koordinerende forvaltning. Der findes således allerede nu muligheder for samarbejde tværfagligt i kommunen, og der er gjort mange positive erfaringer med tværfaglige integrationsindsatser med fokus på job.

Rehabiliteringsteams er udviklet som led i reformer af førtidspension, fleksjob og sygedagpenge. Det er konstrueret med fokus på meget tunge sager, hvor der er behov for kompetencer fra både beskæftigelses-, sundheds-, socialområdet. Integration vil i mange tilfælde være en ny faglighed for rehabiliteringsteamet. KL finder det uhensigtsmæssigt at bruge ressourcer på

at flytte opgaver til nye teams, når der allerede findes eksisterende strukturer, der varetager den tværfaglige integrationsindsats.

Dertil kommer, at mange flygtninge og familiesammenførte vurderes aktivtetsparate alene pga. deres sproglige udfordringer, og har således ikke behov for en styrket indsats i rehabiliteringsteamet efter blot et år i landet.

Nye proceskrav er barrierer for en individuel indsats

Lovforslaget indeholder en lang række nye proceskrav til kommunerne. Der er et bl.a. et krav om, at der skal være ret og pligt til virksomhedsrettet tilbud efter tre måneder, at der skal holdes mindst tre samtaler i de første tre måneder og at der maksimalt må være fire ugers pause mellem to tilbud.

Det fremgår ligeledes af lovforslaget, at kommunerne senest en uge efter at have overtaget ansvaret for en flygtning eller familiesammenført, skal afholde en samtale. KL er enig i ønsket om en hurtig indsats, og for flygtninge holdes der allerede i dag samtaler i den første uge.

Imidlertid er det urealistisk at nå tidsfristen, når det drejer sig om familiesammenførte. Kommunerne modtager først besked, når personen får meddelt opholdstilladelse, hvilket i mange tilfælde er samme dag som personen registrerer sig i kommunen. Selv hvis kommunen har et meget hurtigt arbejdende beredskab til indkaldelse og afholdelse af samtaler, ville praktiske ting som fx oprettelse af NemID gøre det umuligt at nå en fastsat frist på en uge.

KL mener, at fastsatte tidsfrister for samtaler med flygtninge og familiesammenførte er uhensigtsmæssige, da de skaber barrierer for en individuel tilrettelagt indsats, hvor der afholdes samtaler efter behov.

Virksomhedsrettet indsats er en kæmpeopgave

Lovforslaget stiller krav til kommunerne om at tilvejebringe tusindvis af ekstra virksomhedsrettede forløb. KL er enig i behovet for en styrket virksomhedsvendt indsats, og mener, at samarbejdet med virksomhederne skal være så smidigt og overskueligt skruet sammen som muligt. Derfor mener KL, at det er uhensigtsmæssigt at opfinde et nyt såkaldt for-forløb til et virksomhedsrettet tilbud.

Det stiller store krav til arbejdsmarkedets rummelighed generelt at skulle inkludere flygtninge og familiesammenførte i den volumen og med den hyppighed. Succesen afhænger af, om virksomhederne kan og vil spille med.

Når der kun må være fire uger mellem hvert aktivt tilbud, kan det være vanskeligt for kommunerne fortsat at insistere på, at tilbuddene skal have ind-

hold og give mening i forhold til beskæftigelses- og integrationsmål. Det øgede fokus på proces og ikke på indhold, er helt forkert.

Flere arbejdsgivere skal bidrage til nytteindsats

Nytteindsats er udviklet til en anden og stærkere målgruppe end flygtninge og familiesammenførte, og har ej heller det opkvalificerende sigte, som integrationslovens målgruppe har behov for. KL mener derfor ikke, at det giver mening at overføre konceptet, som det er beskrevet i lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

KL mener desuden, at kommunerne har nået grænsen for, hvor stort et socialt ansvar de kan tage. Kommunerne påtager sig gerne et ansvar for at bidrage til at løfte opgaven med at inkludere borgere med en svag tilknytning til arbejdsmarkedet. Men opgaven skal løftes af alle arbejdsgivere, og alle offentlige arbejdsgivere må bidrage ligeligt hertil.

Det er vigtigt, at der er brede og fleksible rammer om de kommunale arbejdsgivers arbejde med at tage et socialt ansvar, og kommunerne som arbejdsgivere må sikres kompensation for de merudgifter, som ordningen med nytteindsats medfører.

Rimelighedskravet bør lempes

Med lovforslaget skal flygtninge og familiesammenførte i virksomhedsrettede tilbud omfattes af rimelighedskravet. Rimelighedskravet i sin nuværende form er en barriere for, at virksomhederne påtager sig et stort socialt ansvar. Formålet med rimelighedskravet er at sikre en balance mellem ordinær og støttet arbejdskraft på arbejdspladserne. Mange svage ledige, herunder flygtninge og familiesammenførte, er imidlertid så langt fra det ordinære arbejdsmarked, at den arbejdskraft, der bringes ind på arbejdspladsen, slet ikke er sammenlignelig med de ordinært ansattes. Derfor giver rimelighedskravet ikke mening for flygtninge og familiesammenførte.

Hvis lovforslaget gennemføres i sin nuværende form, bliver det ikke længere muligt at iværksætte gruppeforløb for flygtninge hos mindre arbejdsgivere, hvilket der er effektfulde erfaringer med. Desuden modarbejder indførelse af rimelighedskravet for flygtninge og familiesammenførte intentionen om, at kommunerne kan lægge danskuddannelse ud på virksomhederne, med mindre der er tale om meget store arbejdspladser.

Derfor mener KL, at mulighederne for en lempelse af rimelighedskravet skal undersøges, så virksomhedernes muligheder for at tage et større socialt- og integrationsmæssigt ansvar bliver udvidet. Dette vil ligge i naturlig forlængelse af, at gruppen af ledige, der er omfattet af rimelighedskravet, også udvides.

Fordobling af resultattilskuddet skævrider økonomien

Fordobling af resultattilskuddet for beskæftigelse og uddannelse vil skævrive kommunernes finansiering af integrationsindsatsen. Det lyder umiddelbart godt at præmiere den gode indsats, men finansieringen af resultattilskuddet fradrages i det beløb, som ellers udløses til kommunerne via budgetgarantien.

Derfor mener KL, at det bør overvejes meget nøje, om en fordobling af nogle resultattilskud er en fair model i forhold til, at kommunerne har meget forskellige rammevilkår. Det er alt andet lige lettere at få succes, hvis man er en kommune med et stærkt arbejdsmarked end en kommune, hvor beskæftigelsesmulighederne er mindre gode.

Økonomiske konsekvenser af lovforslaget

KL tager forbehold for de samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget. I den forbindelse bemærkes det, at det i lovforslaget forudsættes, at den øgede indsats som følge af virksomhedspraktik og nytteindsats vil medføre begrænsede merudgifter til ekstra virksomhedspladser. Samtidig forudsættes det, at kommunerne vil have markante mindreudgifter som følge af færre tilbud om vejledning og opkvalificering.

Erfaringer fra de seneste reformer på beskæftigelsesområdet – herunder kontanthjælpsreformen og sygedagpengereformen – har vist, at kommunerne har betydelige driftsudgifter forbundet med virksomhedspraktikker og nytteindsatser.

Ligeledes er der med de seneste reformer på beskæftigelsesområdet i stigende grad indført krav om koordinerende sagsbehandlere. I stil med tidligere reformer er det i lovforslaget forudsat, at indførelsen af koordinerende sagsbehandlere er udgiftsneutral for kommunerne. KL mener ikke, at det er tilfældet.

Som bemærket i KL's høringssvar vedr. refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet, skaber refusionsomlægningen utilsigtet en ny problemstilling på integrationsområdet. Faldet i refusionen på kontanthjælp fra 80 pct. til 20 pct. i løbet af det første år, vil få mærkbare økonomiske konsekvenser for den enkelte kommune, idet det typisk vil være meget begrænset, hvor mange personer i et integrationsprogram, der inden for et år vil kunne komme i ordinært arbejde eller uddannelse. Dette kompenseres fælleskommunalt, men vil kunne mærkes i de kommuner, som modtager mange flytninge, og hvor beskæftigelsesmulighederne er særligt udfordrende.

Med forståelsen på integrationsområdet mellem regeringen og KL fra den 8. januar 2015 var der enighed om en række tiltag til at fjerne barrierer for

modtagelsen af nytilkomne flygtninge og familiesammenførte. Refusionsomlægningen trækker imidlertid i den modsatte retning.

Der er således behov for at genoverveje de økonomiske tilskudsordninger på integrationsområdet, herunder grundtilskuddet.

Specifikke bemærkninger

Harmonisering af regler om transportgodtgørelse

KL ser gerne, at reglerne for bevilling af transportgodtgørelse til personer under integrationsloven harmoniseres med reglerne efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Den konkrete trangsvurdering af en flygtnings eller familiesammenførts økonomi har som oftest det resultat, at vedkommende ikke bevilges godtgørelse af transportudgifter. Desuden er det en unødigt administrativ byrde at udarbejde trangsvurderinger. KL er bekendt med, at intentionen med reglerne om transportgodtgørelse i integrationsloven er, at den enkelte skal have dækket de udgifter, der er forbundet med deltagelse i integrationsprogrammet, men KL mener ikke, at bestemmelsen i integrationsloven lever op til den intention.

Sammenhæng med SU regler

Ifølge lovforslaget skal unge flygtninge og familiesammenførte i uddannelse så hurtigt som muligt. SU-reglerne er skruet sådan sammen, at man skal have opholdt sig i Danmark i to år, før man kan blive berettiget til SU. KL opfordrer til, at der kigges nærmere på sammenhængen mellem SU reglerne og lovforslagets intentioner.

Ret til selvfundet tilbud

Ifølge lovforslaget får udlændinge på kontanthjælp ret til et virksomhedsrettet tilbud, hvis de selv finder pladsen. KL bakker op om, at den enkelte skal have større ejerskab for egen indsats, men der er en stor risiko for at der iværksættes indsatser, som ikke har et reelt jobperspektiv. KL foreslår, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse om, at jobcentret kan afslå ønsket, hvis det ikke styrker udlændingens muligheder for at komme i ordinær beskæftigelse.

Kompetenceafklaring og oversættelse af dokumenter

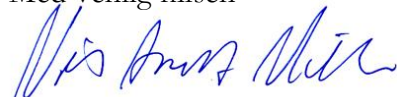
Af lovforslaget fremgår det, at kommunerne skal pålægges en hurtigere og mere grundig kompetenceafklaring af nyankomne udlændinge, der modtager kontant- eller uddannelseshjælp. I den forbindelse ønsker KL en præcisering af, hvorledes udgiften til oversættelse af udlændingens evt. medbragte dokumentation for uddannelse og/eller erhvervs erfaring afholdes.

Uklarhed om overgangsbestemmelserne


Det fremgår, at ændringerne i lovforslaget indføres over en periode på 12 måneder, således at hver udlænding, som kommunen har overtaget ansvaret for indenfor de seneste 12 måneder fra lovforslagets ikrafttrædelse, gradvist bliver omfattet af bestemmelserne. KL ønsker en præcisering af, hvordan udlændinge, der tilflytter kommunen indenfor den treårige introduktionsperiode skal håndteres.

Man opererer generelt i de foreslåede bestemmelser i forbindelse med forskellige tidsfrister med en formulering der hedder "... efter kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret...". KL foreslår, at formuleringen ændres til fx "... når personen har været omfattet af integrationsloven i x antal måneder", idet kommunen ved overtagelse af integrationsansvaret jf. § 18, for en udlænding, der tilflytter fra en anden kommune først overtager ansvaret her, og fristerne får således et andet tidsperspektiv.

Med venlig hilsen



Niels Arendt Nielsen



Sara Glahder Lindberg